

tror, det vil være rigtigt at opløse det, for at man kan være fuldstændig klar over, hvad det drejer sig om. Det hedder heri: „Inden Udløbet af 10 Aar fra Lovens Ikrafttræden tager Landbrugsministeren efter Forhandling med Rigsdagens Finansudvalg Bestemmelse om, hvorvidt ovennævnte Rentefod vedblivende skal gælde, eller hvilken anden der skal fastsættes og for hvilket Tidsrum, og hvorvidt der skal svares Rente af et større Beløb end det Maksimumsbeløb, hvoraf Renten er fastsat ved Laanets Givelse.“ Vi husker jo, at det endelige Resultat af Forhandlingerne blev, at denne Bestemmelse skulde tages op til Revision, inden 10 Aar var gaaet. Ifølge Lov af 4. Oktober 1919 er det Maksimumsbeløb, der kan laanes i indeværende Aar og næste Finansaar, 16 200 Kr., og hele dette Beløb skal jo afdrages, men der skal kun svares Rente af det Beløb, som vilde være medgaaet, forsaavidt Bygningerne var blevet opført før 1914, det vil sige 6 000 Kr. Det er altsaa den Sum, vedkommende Landbruger i Øjeblikket svarer Rente af. Ifølge Loven kan man altsaa inden 10 Aar tage denne Bestemmelse op til Revision, og det skal eventuelt kunne fastsættes, at vedkommende Landbruger, der hidtil har betalt Rente af 6 000 Kr., fremtidig skal svare Rente af 10 000 eller 12 000 Kr. Dette bevirker selvfølgelig en Del Usikkerhed for de Landbrugeres Vedkommende, som kommer ind under Loven; i alt Fald er det meddelt fra mange forskellige Sider, at en Del kvalificerede Ansøgere netop paa Grund af denne Usikkerhed holder sig tilbage, medens de, hvis denne Bestemmelse ikke havde været, vilde have meldt sig. Vi foreslaar derfor, at Bestemmelsen gaar ud. Jeg har aldrig været begejstret for denne Bestemmelse, der saaledes blev indført i Loven; thi jeg har altid været overbevist om, at naar en Mand i 10 Aar havde svaret Rente af et Beløb paa 6 000 Kr., vilde man ikke fra Rigsdagens Side derefter komme og sige: Nu skal du svare Rente ikke af 6 000 Kr., men maaske af 10 000 eller 12 000 Kr. Derfor forekommer det mig, at det vil være rigtigt at slette denne Bestemmelse, saaledes at den Usikkerhed, der er til Stede for de Landbrugere, som ønsker at komme ind under Loven, bliver fjernet.

Det var altsaa de to Ændringsforslag, som jeg skal anbefale til Vedtagelse af det høje Ting. Jeg skal dernæst gøre opmærksom paa, at der til Betænkningen er trykt nogle Bilag, hvori det oplyses af vedkommende Ministerier som Svar paa

nogle af Udvalget stillede Spørgsmaal, hvor mange Brug der i det hele er oprettet paa Præstegaardsjord og Jord fra Len- og Stamhuse. Det er naturligvis ikke noget overvældende stort Antal Brug, der til Dato er oprettet, fordi der først i den kommende Tid rigtig for Alvor kan blive stillet Jord til Raadighed fra Len- og Stamhuse.

Der findes ligeledes i Bilagene Oplysninger om Forholdene paa Egholm. Disse Forhold var Genstand for Forhandling her ved Sagens første Behandling, og jeg finder ikke Anledning til at gaa nærmere ind derpaa. Det viser sig, at de 18 000 Kr., der var fastsat som det Maksimumsbeløb, i Forhold til hvilket der kunde gives Tilskud fra Statskassens Side, er overskredet med nogle Hundrede Kroner. Det er maaske en af Aarsagerne til, at disse Landbrugere i Øjeblikket sidder i en Del økonomiske Vanskeligheder, og jeg mener derfor, at det, der er sket derude, i højeste Grad maa animere til, at man overalt, hvor der tales om denne Sag, opfordrer til at økonomisere saa meget som muligt med Hensyn til Opførelsen af Bygninger, fordi det selvfølgelig kommer til at gaa ud over vedkommende selv, hvis de 18 000 Kr. overskrides. Derfor tror jeg, det er heldigt, at man i det hele ikke har forceret Udstykningsen altfor stærkt i den første Tid. Det viser sig her som altid, at man i Begyndelsen gør en Del Erfaringer. Vi har nu gjort vore Erfaringer paa Egholm, og jeg haaber, at alle de, som har med denne Sag at gøre, vil agitere for og særlig gøre opmærksom paa, at der maa økonomiseres saa meget som muligt, naar der opføres Bygninger paa saadanne Brug.

Jeg vil advare imod, at man i altfor høj Grad giver den Tanke Næring, at man, naar man som disse Folk paa Egholm og maaske andre Steder, hvor der er oprettet Husmandsbrug, derved har faaet en Del privat Gæld og er kommet i økonomiske Vanskeligheder, saa blot kan henvende sig til Ministeriet og Rigsdagen for at faa yderligere Laan. Da vi i Jordudvalget havde det Andragende, som var kommet fra Husmændene paa Egholm, til Behandling, vedtog vi enstemmigt, at vi ikke kunde opfylde det Forlangende, som var stillet derude fra, om at faa et Tillægslaan paa ca. 2 000 Kr. til hvert Brug. Efter min Mening vilde det være farligt at gaa ind paa noget saadant, thi det vilde medføre, at man over hele Landet, saa snart man kom i økonomiske